

حقوق و تکالیف

نامزدهای دهمین دوره انتخابات

مجلس شورای اسلامی

هیأت مرکزی بازرسی

انتخابات کشور

آذرماه ۱۳۹۴

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ:
شماره:

بسمه تعالی

نامزد محترم انتخابات مجلس شورای اسلامی

باسلام و احترام

اعلام دادطلبی جنابعالی جهت حضور در انتخابات دهمین دوره مجلس شورای اسلامی ارزشمند و نشانگر احساس تکلیف و تعلق خاطر شما به آینده ایران عزیز اسلامی است.

بدون شک آگاهی از حقوق و تکالیف گام اول در التزام و اهتمام به اجرای صحیح قانون است، مطالعه و آشنایی با حقوق و تکالیف نامزدها که در قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی بدان تصریح شده است موجبات استفاده بهینه از حقوق قانونی و اجرای صحیح تکالیف را فراهم می آورد، لذا هیأت مرکزی بازرسی انتخابات کشور با درک این مهم مجموعه حقوق و تکالیف نامزدها را در سرفصل های مشخص گردآوری و بدین وسیله به جنابعالی تقدیم می نماید.

درگامی دیگر و بمنظور پاسخگویی به سؤالات و شکک به نامزدهای محترم در شناخت هر چه بهتر از قوانین و مقررات انتخابات، کمیته حقوقی سادات انتخابات کشور مفتخر است از طریق:

تارنمای اینترنتی : www.moi.ir

«قسمت پاسخگویی به سؤالات حقوقی نامزدهای انتخابات اسفند ۱۳۹۴»

نسبت به ارائه خدمات مشاوره حقوقی رایگان به جنابعالی اقدام نماید. لطفاً ثبت شماره تلفن همراه و نشانی رایانامه (Email) خود در قسمت تعیین شده در تارنمای مذکور نهایت دقت را مبذول فرمایید.

سید سلمان سامانی

رئیس هیأت مرکزی بازرسی انتخابات کشور

الف - حقوق قانونی نامزدها در زمان ثبت نام

- داوطلبان نمایندگی می توانند فرم داوطلبی را از وزارت کشور دریافت و پس از تکمیل به وزارت کشور ارجاع نمایند. وزارت کشور موظف است در اسرع وقت مراتب را به فرمانداری یا بخشداری حوزه انتخابیه مربوطه اعلام نماید.
- از موقع ثبت نام تا پایان انتخابات احضار و بازداشت نامزدهای نمایندگی مجلس شورای اسلامی در رابطه با اتهامات قبل از نامزدی و یا تخلفات انتخاباتی ممنوع است مگر در مواردی که به نظر رئیس قوه قضائیه عدم بازداشت آنان موجب تضییع حق گردد و یا اخذ تأمین و تضمین لازم ممکن نباشد.
- هریک از داوطلبان نمایندگی مجلس شخصاً و به صورت کتبی می توانند انصراف خود را به فرمانداری یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه و یا وزارت کشور اعلام نمایند و مراتب انصراف توسط وزارت کشور فوراً به اطلاع هیأت مرکزی نظارت می رسد، عدول از انصراف پذیرفته نمی شود.

ب - تکالیف قانونی نامزدها در زمان ثبت نام

- انتخاب شوندگان هنگام ثبت نام باید دارای شرایط زیر باشند:
 - ۱- اعتقاد و التزام عملی به اسلام و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران.
 - ۲- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران
 - ۳- ابراز وفاداری به قانون اساسی و اصل متریقی ولایت مطلقه فقیه.
 - ۴- داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا معادل آن
 - ۵- نداشتن سوء شهرت در حوزه انتخابیه.
 - ۶- سلامت جسمی در حد برخوردار از نعمت بینائی، شنوایی و گویایی.
 - ۷- حداقل سن سی سال تمام و حداکثر هفتاد و پنج سال تمام.

- داوطلبان نمایندگی اقلیتهای دینی مصرح در قانون اساسی از التزام عملی به اسلام ، مذکور در بند (۱) مستثنی بوده و باید در دین خود ثابت العقیده باشند .
- اشخاص زیر از داوطلب شدن نمایندگی مجلس محرومند :
 - ۱- کسانی که در جهت تحکیم مبانی رژیم سابق نقش مؤثر داشته اند .
 - ۲- ملاکین بزرگ که زمینهای موات را به نام خود ثبت داده اند .
 - ۳- وابستگان تشکیلاتی و هواداران احزاب ، سازمانها و گروههایی که غیر قانونی بودن آنها از طرف مقامات صالحه اعلام شده است .
 - ۴- کسانی که به جرم اقدام علیه جمهوری اسلامی ایران محکوم شده اند .
 - ۵- محکومین به ارتداد به حکم محاکم صالحه قضائی .
 - ۶- مشهورین به فساد و متجاهرین به فسق .
 - ۷- محکومین به حدود شرعی مگر آنکه توبه آنان ثابت شده باشد .
 - ۸- قاچاقچیان مواد مخدر و معتادین به این مواد .
 - ۹- مجبورین و کسانی که به حکم دادگاه مشمول اصل چهل و نهم (۴۹) قانونی اساسی باشند.
 - ۱۰- وابستگان به رژیم سابق از قبیل اعضای انجمنهای شهر و شهرستان و وابستگان به تشکیلات فراماسونری و هیأت رئیسه کانونهای حزب رستاخیز و حزب ایران نوین و اعضای فعال آنها ، نمایندگان مجلسین سنا ، شورای ملی سابق و مأموران ساواک .
 - ۱۱- محکومین به خیانت و کلاهبرداری ، اختلاس و ارتشاء و غصب اموال دیگران و محکومین به سوء استفاده مالی به حکم محاکم صالحه قضائی .
- هیچ یک از داوطلبان نمایندگی نمی توانند در بیش از یک حوزه انتخابیه خود را نامزد نمایند ، در غیر اینصورت نامزدی آنها کلاً باطل و از شرکت در انتخابات آن دوره مجلس محروم می گردند.
- به هنگام ثبت نام ، ارائه گواهی رسمی مبنی بر قبول استعفا و عدم اشتغال در پست و مقام و مشاغل یاد شده در بندهای (الف) و (ب) ماده ۲۹ قانون شش ماه قبل از ثبت نام الزامی است.

ج- حقوق و تکالیف نامزدها در زمان بررسی صلاحیت ها

- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه مکلفند نظریه رد هیأت اجرائی انتخابات را با ذکر استناد قانونی ظرف یک روز به داوطلبان ابلاغ نموده و با سریعترین وسیله به ضمیمه اسناد و مدارک به اطلاع هیأت نظارت استان برسانند .
- کسانی که صلاحیت آنان مورد تأیید قرار نگرفته حق دارند ظرف چهار روز از تاریخ ابلاغ به داوطلب ، شکایت خود را مستدلاً به هیأت نظارت استان اعلام نمایند .
- گزارشها و شکایات واصله ظرف مدت هفت روز پس از پایان مهلت دریافت شکایت در جلسه هیأت نظارت استان رسیدگی و نتیجه صورت جلسه می شود . چنانچه نظر هیأت اجرائی مبنی بر رد صلاحیت داوطلب ، مورد تأیید هیأت نظارت استان نیز باشد ، هیأت نظارت مذکور موظف است در این خصوص ، نظر هیأت مرکزی نظارت را نیز کسب نماید . هیأت نظارت استان در مورد صلاحیت سایر داوطلبان نیز نظر خود را به هیأت مرکزی نظارت اعلام می نماید .
- هیأت نظارت استان پس از کسب نظر هیأت مرکزی نظارت ، موظف است مراتب تأیید یا رد صلاحیت کلیه داوطلبان را با استناد قانونی طی صورت جلسه ای به فرماندار یا بخشدار مربوط اعلام نماید .
- فرماندار یا بخشدار موظف است نظر هیأت مرکزی نظارت ، مبنی بر تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان را که از هیأت نظارت استان دریافت نموده است ، به نامبردگان ابلاغ نماید تا در صورت اعتراض به رد صلاحیت خود ، کتباً به شورای نگهبان شکایت نمایند .
- در صورتی که نظر هیأت مرکزی نظارت مبنی بر رد صلاحیت داوطلبانی باشد که صلاحیت آنان مورد تأیید هیأت اجرائی مرکز حوزه انتخابیه قرار گرفته است ، داوطلبان می توانند اعتراض خود را به شورای نگهبان تسلیم نمایند . شورای نگهبان بیست روز پس از اظهار نظر هیأت مرکزی نظارت نظر قطعی و نهایی خود را درخصوص تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان به وزارت کشور اعلام خواهد نمود .

قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبین رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف

مصوب ۱۳۷۸/۸/۲۲ مجمع تشخیص مصلحت نظام

ماده واحده- به موجب این قانون کلیه مراجع رسیدگی کننده صلاحیت داوطلبان در انتخابات مختلف (به استثنای انتخابات خبرگان رهبری که مطابق اصل ۱۰۸ قانون اساسی خواهد بود) موظف اند صرفاً براساس مواد قانونی و براساس دلایل و مدارک معتبر که توسط مراکز مسئول قانونی به مراجع اجرائی و نظارتی ارسال شده است، به بررسی صلاحیت داوطلبان بپردازند و چنانچه صلاحیت داوطلبی را رد کردند باید علت رد صلاحیت را به شرح زیر با ذکر مواد قانونی مورد استناد و دلایل مربوط، به داوطلب ابلاغ نمایند.

۱- مستندات قانونی باید به صورت کتبی به داوطلب اعلام گردد.

۲- در صورت درخواست داوطلب باید دلایل و مدارک رد صلاحیت نیز توسط مرجع رسیدگی کننده به ترتیب زیر به اطلاع وی رسانده شود.

الف- در کلیه موارد به استثنای بندهای "ب، ج و د" دلایل و مدارک کتباً به اطلاع وی میرسد.

ب- در موردی که دلایل و مدارک، با عفت عمومی و یا هتک حیثیت اشخاص مرتبط می شود، چنانچه شخص داوطلب در معرض هتک باشد دلایل و مدارک حضوراً به اطلاع وی می رسد و در صورتی که پس از اطلاع حضوری، فی المجلس به طور کتبی تقاضا کند دلایل و مدارک مربوط، کتباً به وی ابلاغ می شود.

ج- چنانچه ذکر دلایل و مدارک علاوه بر هتک حیثیت داوطلب متضمن هتک فرد یا افراد دیگر باشد، دلایل و مدارک فقط حضوری به اطلاع داوطلب می رسد.

د- در مورد مربوط به امنیت ملی اعلام دلایل و مدارک و نحوه اعلام آنها به داوطلب به تشخیص کمیسیون عضویت رئیس ستاد فرماندهی کل قوا و وزیر اطلاعات و وزیر کشور خواهد بود.

تبصره ۱- ذکر منابع ارائه دهنده اطلاعات مذکور، به تشخیص مرجع رسیدگی کننده خواهد بود.

تبصره ۲- مراجع رسیدگی کننده به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده مکلفند به شکایات داوطلبان رد صلاحیت شده دقیقاً رسیدگی نموده و نتیجه را به داوطلب و مجریان انتخابات اعلام نمایند. در صورت

تقاضای داوطلبان رد صلاحیت شده اولین مرجع رسیدگی کننده به شکایات ، حسب مورد موظف است ، توضیحات و دفاعیات آنان را استماع نماید .

تبصره ۳ - چنانچه شورای نگهبان صلاحیت داوطلبی را که در مراحل قبلی مورد تأیید قرار گرفته است رد نماید ، داوطلب می تواند حداکثر ظرف سه روز از تاریخ ابلاغ شورای نگهبان ، درخواست رسیدگی مجدد نماید ، شورای نگهبان باید ظرف هفت روز رسیدگی و اعلام نتیجه نماید .

تبصره ۴ - رأی گیری در شورای نگهبان نسبت به داوطلبانی که صلاحیت آنان در مراحل قبلی به تصویب رسیده ، در مورد عدم صلاحیت خواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و ۴ تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۲۰ مهر ۱۳۷۸ مجلس شورای اسلامی تصویب و به دلیل ایراد شورای نگهبان به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال شد و در تاریخ ۱۳۷۸/۸/۲۲ با اصلاحاتی به تصویب نهایی مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

د- حقوق نامزدها در دوره تبلیغات انتخابات:

- آغاز فعالیت تبلیغات انتخاباتی نامزدها روز پنجشنبه مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۹ می باشد.
- پایان زمان تبلیغات انتخاباتی نامزدها ساعت ۸ صبح روز پنجشنبه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۶ می باشد.
- ستادهای تبلیغات انتخاباتی تنها در مراکز بخشها (اعم از اینکه مرکز بخش، شهر یا روستا باشد)، شهرها و شهرستانها ، به تفکیک برادران و خواهران دایر می شود.

نکته ۱: در شهرهای بزرگ، می توان در هر منطقه شهرداری یک محل به عنوان ستاد انتخاباتی دایر نمود.(موضوع مشمول نواحی شهرداری نمی شود)

نکته ۲: در مواردی که یک منطقه، چند عنوان از عناوین فوق الذکر را (مثل مراکز شهرستانها که هم مرکز بخش و هم مرکز شهرستان می باشند) داشته باشد، در حکم یک عنوان می باشد.

نکته ۳: ستاد تبلیغات انتخابات، مرکزی است که فعالیتهای تبلیغاتی قانونی نامزدها، در آن ساماندهی و انجام می شود.

- الصاق و یا ارائه آثار تبلیغاتی در مکانهایی که توسط شهرداریها یا دهیارها تعیین شده است.
 - چاپ و استفاده از عکس صرفاً محدود به زندگی نامه، جزوه، بروشور، کارت و تراکت بوده و قطع آن حداکثر ۱۰ × ۱۵ سانتی متر می باشد.
- توجه:** زندگی نامه و جزوه هر نوع مطلب مجاز تبلیغاتی است که به صورت دفتر یا کتاب منتشر شده و اندازه صفحات آن نباید از ۱۵ × ۲۰ سانتی متر تجاوز نماید.
- اعلام نظر شخصیتها در تأیید نامزدها و یا استفاده از نظر ایشان در تبلیغات داوطلب به شرطی که بدون ذکر عنوان و مسئولیت آنها باشد و مدرک کتبی مربوط به امضای آنان تسلیم هیأت اجرایی شده باشد.
 - ایراد سخنرانی و پرسش و پاسخ از طرف نامزدهای انتخاباتی و طرفداران آنان.
 - اعلام و مطرح نمودن شایستگی های داوطلبان توسط هواداران در چارچوب قانون.
 - درج نظر اقشار، مجامع و گروههای هر حوزه انتخابیه مبنی بر حمایت ایشان از کاندیدای معین؛ در صورتی که قبلاً بصورت کتبی به نامزد مربوطه اعلام شده باشد.
 - نصب تابلو در محل ستاد انتخاباتی نامزد به منظور مشخص کردن آن.
- توجه:** نصب بنر و پارچه در محل ستادهای تبلیغاتی نامزدها به تفکیک برادران و خواهران اشکال ندارد.
- انجام تبلیغات به صورت مشترک توسط نامزدهای انتخاباتی.
 - نصب و استفاده از بلندگو، ویدئو پروژکتور و تلویزیونهای تبلیغاتی و ... صرفاً در داخل ستاد تبلیغاتی نامزد و محل سخنرانی وی.
 - ارسال پیامک (SMS) (با رعایت سایر ضوابط مربوطه)
 - مصونیت نامزد از هرگونه هتک حرمت و حیثیت نامزدها، انتخاباتی توسط عموم.

هـ- ممنوعیت های قانونی و تکالیف در زمان تبلیغات:

- الصاق و نصب هرگونه اعلامیه، عکس، پوستر، بنر، پلاکارد و پارچه های تبلیغاتی (بجز در محلهایی که توسط شهرداریها و دهیارها در نظر گرفته شده است).

توجه: مقصود از پلاکارد، هرگونه تبلیغات پارچه ای، کاغذی، مقوایی و فلزی است و سیلک نیز از جمله مصادیق آن است .

- انجام هرگونه دیوارنویسی.
- راه انداختن کاروانهای تبلیغاتی یا راهپیماییهای خیابانی.
- پاره یا معدوم یا مخدوش نمودن آگهی تبلیغاتی نامزدهای انتخاباتی که در زمان قانونی تبلیغات در محلهای مجاز الصاق شده است.
- استفاده از بلندگوهای ثابت و سیار، ویدئو پرژکتور و تلویزیونهای تبلیغاتی در خارج از محیط سخنرانی، ستاد و امثال آن.
- انجام هرگونه فعالیت تبلیغاتی برای نامزدهای نمایندگان مجلس از تاریخ اعلام رسمی اسامی نامزدها، از طریق صدا و سیما، میز خطابه نماز جمعه و یا هر وسیله دیگری که جنبه رسمی و دولتی دارد.
- فعالیت کارمندان دولت در ساعات اداری.
- استفاده از وسایل و سایر امکانات وزارتخانه ها و ادارات، شرکتهای دولتی و مؤسسات وابسته به دولت و شهرداریها و شرکتهای و سازمانهای وابسته به آنها و نهادها و مؤسسات استفاده کننده از بودجه عمومی (به هر مقدار) و مؤسسات و نهادهایی که دارایی آنان از اموال عمومی است (همانند بنیاد مستضعفان) و همچنین در اختیار گذاشتن وسایل و امکانات مزبور برای نامزدهای نمایندگان مجلس شورای اسلامی.

تذکره: نشریات و مطبوعات متعلق به سازمانها، وزارتخانه ها ، ادارات ، نهادها و مؤسسات فوق، حق تبلیغ برای نامزدهای انتخاباتی را ولو به صورت درج آگهی ندارند.

- تبلیغ له یا علیه هریک از داوطلبان انتخاباتی توسط اعضای هیأت های اجرایی و نظارت.
- تشکیل ستاد تبلیغات انتخاباتی بدون اعلام نشانی ستاد و نام مسئول آن به فرمانداری، یا بخشداری.
- درج آگهی یا مطالبی علیه نامزدهای انتخاباتی و یا درج خلاف واقع مطالبی که دال بر انصراف یا حمایت گروه یا اشخاص از نامزد معینی باشد توسط مطبوعات، نشریات و یا غیر آنها.

توجه: نامزدها حق دارند پاسخ خود را ظرف هجده ساعت پس از انتشار نشریه مزبور بدهند و آن نشریه مکلف به چاپ فوری آن طبق قانون مطبوعات است در صورتی که نشریه منتشر نشود مسئول آن باید با هزینه خود پاسخ نامزد را به نشریه مشابه دیگری ارسال دارد و آن نشریه مکلف به درج آن در اولین چاپ خود خواهد بود. در غیر مطبوعات و نشریات نیز نامزد معترض حق دارد نظر خود را منتشر نماید.

- تبلیغ علیه داوطلبان دیگر توسط داوطلبان نمایندگی یا طرفداران آنان.
- تهدید یا تطمیع در امر انتخابات.
- اخلال در امر انتخابات.

و- حقوق قانونی نامزدها در شعب اخذ رأی:

- تعیین یک نفر نماینده برای شعب اخذ رأی توسط هر یک از نامزدها به تنهایی یا چند نامزد مشترکاً و معرفی ایشان به هیأت نظارت حوزه انتخابیه به طریق زیر:
 - الف- حوزه های دارای یک نماینده به ازای هر صندوق یک نماینده.
 - ب- حوزه های دارای دو نماینده به ازای هر دو صندوق یک نماینده.
 - ج- حوزه های دارای سه نماینده به ازای هر سه صندوق یک نماینده.
- هیچ یک از اعضای هیأت اجرایی و ناظرین شورای نگهبان و اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی نباید در حوزه انتخابیه با داوطلبان انتخابات به ترتیب ذیل خویشاوندی نسبی یا سببی داشته باشند.
 - الف- خویشاوندی نسبی: پدر، مادر، فرزند، برادر و خواهر
 - ب- خویشاوندی سببی: همسر و پدر، مادر، برادر و خواهر او

ز- تکالیف قانونی نامزدها جهت معرفی نماینده برای شعب اخذ رأی:

- نامزدها حداقل ۵ روز قبل از شروع اخذ رأی فهرست مشخصات سجلی و یک قطعه عکس ۴ × ۳ نمایندگان خود در شعب اخذ رأی را به هیأت نظارت حوزه انتخابیه ارائه نمایند.
تذکره: تأمین نیازهای نمایندگان نامزدها در روز اخذ رأی بر عهده شخص نامزد می باشد.

ح- تکالیف هیأت نظارت حوزه انتخابیه در خصوص نمایندگان معرفی شده نامزدها برای شعب اخذ رأی:

- صدور کارت نمایندگان نامزدها حداکثر ۲۴ ساعت قبل از شروع اخذ رأی و تحویل آن به نامزد مربوطه.
- درج شماره شعبه یا شعب اخذ رأی در کارت نماینده نامزد.
- الصاق عکس به کارت نماینده نامزد در شعب اخذ رأی.

ط- حقوق نمایندگان نامزدها در شعب اخذ رأی:

- حضور در شعبه اخذ رأی تا پایان زمان رأی گیری، شمارش آراء و تنظیم صورت جلسه.
- تذکره: پس از پایان زمان اخذ رأی در بهای شعبه اخذ رأی بطور کامل بسته می شود و هیچ کس حق ورود و خروج از شعبه اخذ رأی را ندارد.

تذکره ۲: چنانچه نماینده نامزد در شعبه اخذ رأی له یا علیه نامزدی تبلیغ نماید، برابر مقررات مربوط با وی رفتار خواهد شد.

تذکره ۳: برابر قانون عدم حضور نمایندگان نامزدها در شعب اخذ رأی مانع از ادامه کار انتخابات نمی باشد.

تذکره ۴: حضور دیگر افراد به جز مسئولین (مسئولین و اعضای صندوقهای اخذ رأی، ناظرین شورای نگهبان، نمایندگان و بازرسان وزارت کشور، نمایندگان نامزدها) در شعب اخذ رأی تحت هر عنوان که باشد ممنوع است و جرم محسوب می گردد. مأمورین انتظامی و مسئولین در صندوقهای اخذ رأی موظفند از حضور افراد غیر مسئول جلوگیری به عمل آورند. متخلفین به مجازات مقرر در ماده (۷۵) محکوم خواهند شد.

ی- تکالیف نمایندگان نامزدها در شعب اخذ رأی:

- در صورت مشاهده تخلف در شعبه اخذ رأی، مراتب را بدون دخالت به هیأتهای اجرایی و نظارت یا نماینده ایشان در شعبه اخذ رأی کتباً اعلام نماید.
- عدم تبلیغ له یا علیه نامزدهای انتخاباتی در شعبه اخذ رأی.

- عدم حضور در محل انتظار افراد حاضر در صف اخذ رأی یا محوطه در نظر گرفته شده برای رأی دهندگان جهت نوشتن آرا.

تذکره: نوشتن رأی برای رأی دهندگان توسط کلیه افرادی که به نحوی از انحا در شعبه وظیفه ای بعهده دارند، ممنوع است.

- الصاق کارت شناسایی.

تذکره: نماینده نامزد به شخصی اطلاق می شود که کارت نمایندگی نامزد (صادر شده از هیأت نظارت مربوطه) را همراه داشته باشد.

ک- تکالیف مسئولین شعبه در برابر نمایندگان نامزدها:

- بررسی کارت نماینده نامزد (اصالت کارت و تطابق با شماره شعبه اخذ رأی)
- عدم اجازه حضور به افرادی که خود را بعنوان نماینده نامزد معرفی می نمایند ولی کارت شناسایی معتبر را (صادر شده از هیأت نظارت مربوطه) همراه ندارند.
- تذکره:** ممانعت از حضور نمایندگان کاندیدها در شعب اخذ رأی ممنوع بوده و جرم محسوب می گردد.
- چنانچه نمایندگان نامزدها در شعب اخذ رأی له یا علیه نامزدی تبلیغ کنند یا اینکه در کار اعضای شعبه اخذ رأی و ناظران شورای نگهبان دخالت کنند، مراتب صورتجلسه گردیده و برابر قانون با ایشان برخورد شود.
- تذکره:** همراه داشتن هرگونه آثار یا نماد تبلیغاتی اعم از عکس ، پارچه و ... که نشانگر تبلیغ له یا علیه نامزدها باشد، در شعب اخذ رأی ممنوع است و در صورت عدم رعایت این موضوع از طرف نماینده نامزد، پس از تذکر اولیه ، مراتب صورتجلسه گردیده و برابر قانون با ایشان برخورد شود.
- تعیین محل استقرار نماینده نامزد، به نحوی که با محل استقرار اعضای شعبه و صندوق اخذ رأی فاصله مناسب داشته باشد. البته در حدی که بتواند بر روند اخذ رأی احاطه کلی داشته و مراحل اخذ رأی را ببیند.

- جلوگیری از حضور نماینده نامزد در محل صف افراد منتظر جهت رأی دادن یا محوطه در نظر گرفته شده برای رأی دهندگان جهت نوشتن آراء.
- در پایان زمان اخذ رأی و پس از بستن کامل دربها، از آنجا که هیچ کس حق ورود و خروج از شعبه اخذ رأی را ندارند، لذا تا پایان مرحله شمارش آراء و تنظیم صورتجلسه (فرم ۷۱/الف) و اتمام کار شعبه اگر نماینده نامزد در شعبه حضور داشته باشد حق خروج و اگر خارج از شعبه باشد حق ورود ندارد.
- **تذکره:** اگر در کارت نماینده نامزدی شماره چند شعبه اخذ رأی درج شده باشد و نماینده نامزد از یک شعبه اخذ رأی خارج و به محل شعبه اخذ رأی دیگری که در کارت وی درج شده مراجعه نماید و این مراجعه پس از پایان زمان اخذ رأی و بستن کامل درب شعبه اخذ رأی به منظور شمارش آراء باشد، نماینده نامزد حق ورود به شعبه اخذ رأی مذکور را ندارد.

ل- آگاهی از نحوه اعلام شکایات و رسیدگی به آن:

- از زمان تشکیل هیأت اجرایی تا دو روز پس از اعلام نتیجه اخذ رأی انتخابات، کسانی که در خصوص انتخابات شکایت دارند، می توانند به هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه شکایت مستند خود را تسلیم نمایند.
- **توجه:** کسانی که از نحوه برگزاری انتخابات شکایت داشته باشند، می توانند ظرف هفت روز از تاریخ اخذ رأی شکایت مستند خود را به دبیرخانه شورای نگهبان نیز تسلیم دارند.
- برابر قانون، صرفاً شکایاتی که مشخصات شاکی یا شاکیان شامل: نام، نام خانوادگی، نام پدر، شغل، نشانی کامل، شماره تلفن (در صورت داشتن تلفن) و اصل امضای شاکی را داشته باشد، قابل رسیدگی خواهند بود.
- **تذکره:** طرح و بررسی شکایات در مورد افراد محرمانه بوده و افشای آن ممنوع است.
- **تذکره ۲:** در صورتی که شاکی بدون دلیل و مدرک کسی را متهم نماید و عمل شاکی عنوان افترا داشته باشد، قابل تعقیب و پیگیری است.
- هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه موظف است حداکثر ظرف مدت هفت روز از تاریخ دریافت شکایات در جلسه مشترک هیأت‌های اجرایی و نظارت حوزه انتخابیه به آنها رسیدگی نماید.

- هیأت اجرایی پس از بررسی شکایات و گزارشها چنانچه تشخیص دهد که امور انتخابات در یک یا چند شعبه از جریان عادی خارج شده و صحیح انجام نگرفته است ، با تأیید هیأت نظارت، انتخابات یک یا چند شعبه مزبور را در صورتی که در سرنوشت انتخابات مؤثر نباشد، باطل اعلام می نماید.
تذکره: چنانچه ابطال همه و یا قسمتی از آرای یک یا چند صندوق اخذ رأی در تغییر سرنوشت انتخابات مؤثر باشد، تصمیم با شورای نگهبان است.
- توقف یا ابطال انتخابات در هر حوزه انتخابیه مستند بر قانون و همراه با اسناد و مدارک معتبر و با رأی اکثریت مطلق اعضای شورای نگهبان است.